

2023-09-01**Yttrande part**

Boliden Group

Kontaktperson:

David Granberg

Bolagsjurist

david.granberg@boliden.com

Mottagande part

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.seKopia till:Lotta.lewin-pihlblad@regeringskansliet.se

Ert diarienummer: KN2023/02524

Remissyttrande över promemorian Natura 2000-tillstånd vid ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen (Ds 2023:5)

Bakgrund

I den remitterade promemorian föreslås lagändringar som innebär att prövningen av ett Natura 2000-tillstånd, i de fall ett sådant tillstånd krävs, ska göras i samband med prövningen av en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken och inte i samband med prövningen av en ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Bolidens inställning i huvudsak

Boliden tillstyrker förslaget om att Natura 2000-tillståndsprövningen ska kunna göras i samband med miljötillståndsprövningen och inte behöver göras i samband med bearbetningskoncessionsprövningen.

Boliden tillstyrker förslaget till lagtextformuleringar.

Boliden ser positivt på att det även fortsättningsvis kommer att vara möjligt för verksamhetsutövaren att ansöka om Natura 2000-tillstånd innan bearbetningskoncessionen, om och när det är lämpligt.

Bolidens detaljerade synpunkter

Utredningens problembeskrivning och överväganden

Boliden uppfattar promemorian som väl genomarbetad i fråga om problembeskrivningen och som övertygande i sina överväganden.

Promemorian beskriver de tidsmässiga utmaningar som finns, då en bearbetningskoncession måste sökas inom viss tid för att säkra ensamrätten till fyndigheten samtidigt som kunskaperna om den framtida gruvverksamheten inte alltid är så pass detaljerad att en Natura 2000-prövning blir meningsfull. Det är en problematik som Boliden känner väl från praktiken, bland annat gällande Laverfyndigheten.

Promemorian har också en bra beskrivning av nackdelarna med att pröva Natura 2000-frågan i ett alltför tidigt skede. Som promemorian påpekar finns det stor risk för att prövningen i sådant fall måste göras om i samband med miljötillståndsprövningen, när verksamhetens verkliga utformning är bättre känd. En sådan dubbelprövning är inte ett effektivt sätt att använda myndigheternas eller verksamhetsutövarnas resurser.

Boliden delar promemorians bedömning att prövningen av ett Natura 2000-tillstånd som regel bör göras i samband med miljötillståndsprövningen och att kravet på Natura 2000-tillstånd inför bearbetningskoncessionen bör tas bort. Boliden bedömer att det skulle leda till en effektivare och mer ändamålsenlig prövningsordning, utan att påverka miljökraven. Det är viktigt att framhålla att den föreslagna ändringen inte handlar om huruvida en Natura 2000-tillståndsprövning ska genomföras eller inte, utan enbart om *när* prövningen ska genomföras.

Boliden anser att det fortfarande bör vara möjligt att genomföra Natura 2000-tillståndsprövningen före bearbetningskoncessionsprövning, när verksamhetsutövaren önskar det och kan tillhandahålla ett fullgott underlag. Boliden välkomnar därför att promemorians förslag innebär att detta fortfarande kommer att vara möjligt.

Promemorian diskuterar om det bör införas en ventil där ansökan om bearbetningskoncession avslås om länsstyrelsen bedömer att det är uppenbart att Natura 2000-tillstånd inte kommer att kunna lämnas. Boliden delar utredningens bedömning att en sådan ventil inte bör införas. Det finns risk att en sådan prövning skulle kräva lika mycket utredning som en Natura 2000-tillståndsprövning. Med tanke på att projektet kan befinna sig i en tidig fas finns det också risk för att prövningen görs på ett underlag som blir inaktuellt om projektet utvecklas och kan minska sin omgivningspåverkan. Om det i något fall verkligen är uppenbart att en bearbetningskoncession inte kan meddelas av miljöskäl torde det dessutom ofta vara så att bergmästaren avslår

koncessionsansökan som ett resultat av den markanvändningsprövning som bergmästaren fortfarande ska göra.

Lagteknisk utformning

Promemorians förslag innebär, såvitt nu är i fråga, att lagtexten i minerallagen ändras så att det fortsättningsvis anges att 3 kap. och 4 kap. 1–7 §§ miljöbalken ska tillämpas i ärenden om beviljande av bearbetningskoncession. Hänvisningen omfattar alltså inte längre 4 kap. 8 § miljöbalken, som anger att en markanvändning som kräver Natura 2000-tillstånd får komma till stånd endast om sådant tillstånd har lämnats. Det sistnämnda lagrummet har i praxis tolkats som ett krav på att Natura 2000-tillstånd ska finnas på plats redan innan en bearbetningskoncession meddelas.

Boliden bedömer att den föreslagna lagtextutformningen fungerar. Det bör noteras att förslaget innebär att minerallagen fortfarande kommer att hänvisa till 4 kap. 1 § miljöbalken, som innehåller en hänvisning till bland annat 4 kap. 8 §. Den föreslagna ändringen i minerallagen kommer dock att tydliggöra att någon Natura 2000-tillståndsprövning enligt 4 kap. 8 § och 7 kap. 28 a § miljöbalken inte behöver genomföras inom ramen för bearbetningskoncessionsprövningen.

Hänvisningen i minerallagen till 4 kap. 1 § miljöbalken kan dock medföra att det fortfarande ska göras en riksintresseprövning beträffande Natura 2000-områden. 4 kap. 1 § miljöbalken utgör nämligen inte enbart en hänvisning till kravet på en Natura 2000-tillståndsprövning i 8 § utan innehåller även en regel om att de områden som anges i 2 – 8 §§ i sin helhet är av riksintresse, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, och att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden (4 kap. 1 § första stycket 2 miljöbalken). Dock klargörs i andra stycket av samma paragraf att om det finns särskilda skäl utgör bestämmelserna inte hinder för anläggningar för utvinning av sådana fyndigheter av ämnen eller material som avses i 3 kap. 7 § andra stycket miljöbalken.

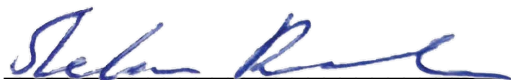
Boliden bedömer att den föreslagna ändringen kan tolkas som att bergmästaren fortfarande ska göra en riksintresseavvägning enligt 4 kap. 1 § miljöbalken inom ramen för koncessionsprövningen, även avseende eventuell påverkan på områden som är utpekade som Natura 2000-områden, men att det inte krävs en Natura 2000-tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken. I viss mån kan dessa prövningar – riksintresseprövningen och Natura 2000-prövningen – vara överlappande, men det är ändå fråga om två olika prövningar. Riksintresseprövningen avser frågan om påtaglig skada på naturvärdena i området som helhet och det finns möjlighet till undantag när det finns särskilda skäl. Detta är inte samma bedömning som görs i Natura 2000-tillståndsprövningen, där påverkansbedömningen särskilt fokuserar på för

Our goal is to provide the metals essential to improve society for generations to come

området utpekade arter och naturtyper och där kriterierna för att acceptera en betydande påverkan är andra än vid riksintressebedömningen.

Det kan övervägas att i koncessionsärenden undanta även riksintresseprövningen enligt 4 kap. 1 § miljöbalken för Natura 2000-områden. Men då kommer likafullt en riksintresseprövning att behöva ske enligt 3 kap. miljöbalken avseende delvis överlappande omständigheter. Det framstår som mer lämpligt att dra gränsen vid den särskilda Natura 2000-tillståndsprövningen och låta riksintresseprövningen förbli hos bergmästaren, vilket Boliden uppfattar vara innebörden av promemorians förslag.

Stockholm och Boliden som ovan,

Stefan Romedahl
Direktör Boliden Gruvor

David Granberg
Bolagsjurist, Boliden Group